

Tipëpë Timdyujuti
Lo que me enseñó mi abuelo

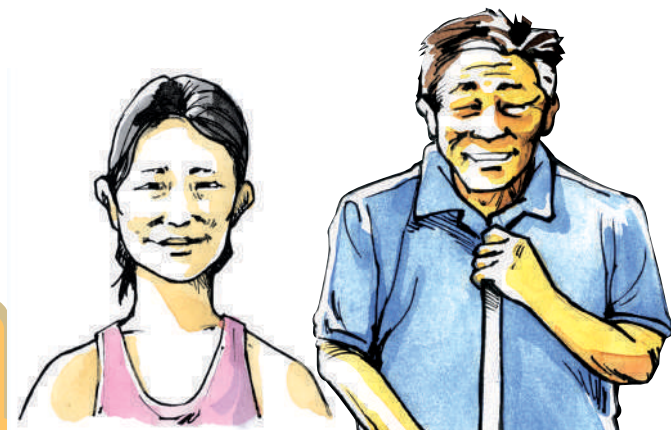
II. Tipëpë Timdyujuti...

Tandyërërentu

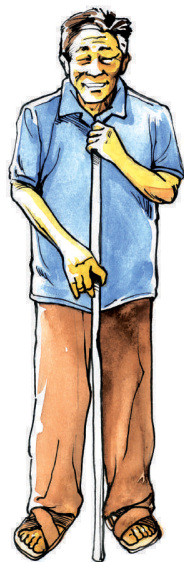

Tishile kundyetey minnepeytila...
Tijusu mindyujuniti peshe buybu,
tipëpë tindyujutiti ñuñjulëyti.

Sëëja
maj mapakka tijusu
mindyujuniti naa abew
mapumita bëtiwja tütüjtiwse taeley,
tijusu lacha mindyujuniti naa
tateshemujuy bejtatiytise,
imakkatata tajuda.

Kalawëshemtaya
wajojó a pumita,
kantütücham adyuma
apepey numma

Wajojoy

Shinama Tütüya Lëtta yijñu, shunñe kuta, atiwja wilalatawya, latiwja baliya abessëjtiwya lëtëmey shudyujtajiwiya kummëw matattaajsha, bëbëtajtiw.
Abibë abëssëya baliya winanijtiwya adyuma apepela aushpeu chajtiwya.
Lëtta puyni masibëchi batawja, wajojoya malaya nachimash, latisha neytaya bëshëë laba. Kutaja tometewla kushija, emejmesh atushuy metaya, wajoyo tuwiya latiji, nij shetaya latiji.
Latisha shunñeja liloja ibëbëbëya amumi letemela, shetaya lëtëmey.
Latikkashbache nish malaweshewya sewebontow maaymëte
Latikkajsha kalaweshejtiwya latijti Lëtta sirimñu apumitau wajojoo...
Latikkashbache dyajujtiw neytaya naa sirimñu apumijbëshëja atijajtilaba naa shunñe shetajbeshe, adyindye apumijti tishilëtijsha bëbëjtiyabela naa yijñu wilalajbeshe.

Recopilado de las Comunidades de Galilea y San Vicente –Beni

Sirimñu Dëwwi

Lëtta puyni bijbintati, witaya lëtta sirimñu ashajsha yometay, kamalaya tullë. Ana sirimñuja imakkataya tija yemmejtiya atulë amuni letëmela kawinaniytiya. Latisha tata tirija kamkamaja kuyteya tinkayama ñuntilë mitule, tichatatebeni kutaya, lachamatijsha ana sirimñuja kuyyemmeja sudyujshuya atulë, nish bëjtachaw taja, nish kankayaya ñuntinñutijsha .

Tata Tirija ashtaya ati sirimñuja dëwwi taja kastigaya terërë masita kambacheya, batani winaniti. Tullëja shëta malaja nijtaya latija, amumi dëpë kadeleya lololochi, tata tirija ashkutaya eshë tindewinchi mitulë tinkayatam nish minbacheshtiychi mashita, tërërë, latisha yushë lemmuy meytey ñuntile tullë, achaya ti chataja oytotocha.

Latisha sirimñuja adyindyeya ashtaya, nish dewishtinaja, lanakkajsha mankayashtinaja tullë tibisiw. Tata tirija setaja sirimñu shujushaya latiji, achaya nish tuicha kutaja.

*Anuta tandyuju meme Esther ta Comunidad Bethel
Parte del cuento del Tatatiri*

Samma Yupati
woworewja
latisha motchowja,
wiwijtiw tasibeche

Talipa Latisha Sujuri

Ejechi usta tasibë, sammaja yupa tasibëy.

Tuaja katütütu tatiba talipa , latija libushu.

Tuaja littatu Lëtta karton achaya ma otchecha talipaññu kutatuja, tachi dojoytütatu kartón, latisha tishilëjti kalaweshetu tatiba talipa binta kan-shëtati. Tuaja ateshetuja litalasheta amchi bushatutila ta linterna, kudyërey tibba ¡Remingio!, ¡Remingio...! Ama ti tatiba talipa, achu nunmatisha chu..., chu..., shu..., kutay neytaya teshshuja chentalaba titiba tayja. Nish tëylë bëjtay numma , latisha decheyja tilinterna puu kutayja bejtay sujuri, titiba seta katütüti tishilejti kankayay salón tibba, achaya bobocha tibbaja setaja salón kushija bobo sujuri.

Autores: Einar y Zulma, Comunidad de Remanzo.

¿Tëpshë Dyajujtiw Tajudaw?

¿Qué significan nuestros sueños?

¿Mëylenta, tëpshë mindyujjitiwtila mijudaw?

Petchew malajudawti yitash minmalajtiya, yitajbëshejtiya.

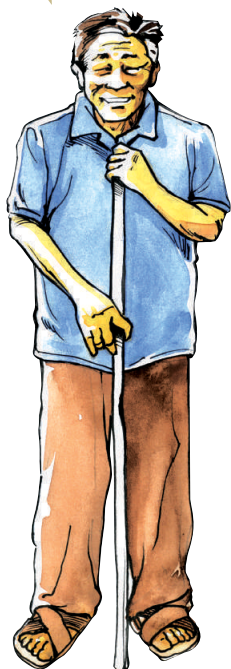

Wowore melejudati kaladechejtiya
atta, kusuti attaja ennëtësh minbëjtiya.

Watili mëlëjudati, penchi Lëtta
trinitarioja miwinanijtiya.

Bëti amumuy bejtatijtise
tajudad amumi
ati tandyujuti

Samu mëlëjudati, ati dyajutiya
iproblemashstam kusuti
aduddashtam mibisitina, buybu
aweshishtanti.

Tarakkaya, Kalajudati yee mujushiti, ati
dyajutiya, annu atejtenñuja
ñuñujumashtawtila.

Sillow mabejtamti miteshemujuy atija
dyajutiya tejñushtalila minñu.

Tëpshë Dyujutiwchi Sirimñu Mapunita

ESHA:

Aymëti:

Dyujuti yitash minbaturtila lëtëmechi malaya .

Awëwëti:

Dyujuti beshëë nish boboshtamtila.

Numma Awëwëti:

Bëshëë ënnëtësh dyujuti , tabisija tuwi kusuti tata tamme chajti.

Lujlujlu:

Ana apuniti dyujuti witashtatila tasibechi tabisi.
Lejlishta apunniti witajti-shëwishtati
Shëwishtati apunniti witajtiya tabisi numannumay.

Tewëttewë:

Ana apunniti dyujuti yankala tabisiw maladechestati,
kusuti ënntëj buybu tandyujushtawti

Tuaja Kuybaliumantu:

Nosotros Pensemos

“Sëë tinkukkuji amashkuta tütüw tiyaw amashkuta mandyëre-jtitila mabuybu, amashkuta abëshsëjtiwtila latitilijti, tinkukujti lacha amashkuta dyajujiwtila, amashakuta winanijtiwtila shinama; sëë tëdyërërya mabuybula aymëu chajtiw, nish tëyléjti tëpshë tindyujuwli. Amumi tinkukkuji sëë mawinani”

(Doris Cortés, profesora de San Vicente, Marzo, 2010)

Peshe karaiw mankukush aweshijtiw ta winani.

Atila kani latiw dyajuti tawinani tuaja teremtentu taeme tawinani

Tua yurujaretu
tamkukkuji tawinani tan-
dyujuwti ta tataw,
tammew, tappew tandyu-
juti Peshe tawinani nish
tayle mandyujutijti sewew.

Tishilë Sawatantu:

Ahora trabajemos

Limëlëshëtani:

No te olvides

Mëëjti meliba dyajunimti buybu, bëti lettamash nish kalaweshësë yurujarew mawinani.

Terentechap lëtta buybu mëylëjbëshë, kusuti mitataw mindyujuwti.

Tajántoro:

Terminamos

Emej emejmeya mëë meyleti amuni naa buybu latisha tawinani tua yurujaretu, achaya meja penchimash inñuya mandyujuchan, mi lelew mandyujum chacham.

A large rectangular area with a light beige background and a thin brown border. It contains 20 horizontal lines for writing, spaced evenly down the page.

Buybuw

Wajojo: Ave conocida por el cuento del hombre perdido, su canto es “wajojoy”

Sirimñu: Pájaro.

Dewwi: Mezquino.

Tata Tiri: Personaje principal de nuestro cuento el Tata Tirri.

Lololochi: En el barro.

Tërërë: Trueno.

Yushë: Viento.

Sujuri: Sicurí.

Judaw: Sueños.

Watili: Bufeo.

Sil-low: Pacay.

Esha: Chubi.

Aymeti: Cuando se rie.

Awëwëti: Cuando llora.

